

Standardy ochrony małoletnich obowiązujące podczas biwaków rodzinnych i zielonych szkół w Stanicy „Gościraj” w Gościmiu Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Poznaniu (wersja zupełna)

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Stanicy „Gościraj” w Gościmiu należącej do Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Poznaniu zaangażowanych w pracę z dziećmi w czasie biwaków rodzinnych i zielonych szkół jest działanie dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.

§ 1

Wyjaśnienie pojęć używanych w dokumencie

1. Gościraj – Stanica „Gościraj” w Gościmiu należąca do Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Poznaniu, dalej także Stanica, w której odbywają się biwaki rodzinne i zielone szkoły.
2. Krzywdzenie dziecka – działania lub zaniechania w stosunku do dziecka mające lub mogące mieć na niego negatywny wpływ, polegające w szczególności na stosowaniu wobec niego przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, groźenie stosowaniem jednej z tych form przemocy, a także zaniedbywanie dziecka.
3. Małoletni (dziecko) – osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. Opiekun dziecka – rodzic, opiekun prawny, a także opiekun faktyczny dziecka.
5. Personel – Kierownik Działu Kultury, Kierownik Stanicy „Gościraj” w Gościmiu, osoba współpracująca ze Stacją na podstawie umowy cywilnoprawnej (w tym jej pracownik, podwykonawca), stażysta, praktykant bądź jakkolwiek inna osoba bezpośrednio zaangażowana w prowadzenie ze strony Spółdzielni biwaków rodzinnych i zielonych szkół w Stanicy „Gościraj” w Gościmiu.
6. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle Młodych” w Poznaniu – dalej także Spółdzielnia, właściciel Stanicy „Gościraj” w Gościmiu.
7. Standardy – standardy ochrony małoletnich.
8. Uczestnik – małoletni (dziecko) uczestniczące w biwakach rodzinnych lub zielonych szkołach organizowanych w Stanicy „Gościraj” w Gościmiu.

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy personelem a małoletnim

1. Uczestników należy traktować w taki sposób, który zapewnia im poszanowanie i ochronę ich godności, praw oraz potrzeb, jest odpowiedni do stopnia ich rozwoju, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasad obowiązujących podczas biwaków rodzinnych i zielonych szkół w Gościraju.

2. Członkowie personelu zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnych relacji z uczestnikami i każdorazowego rozważenia czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec nich są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe także wobec innych. Personel działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
3. Członkowie personelu zawsze muszą być przygotowani na wyjaśnienie swoich zachowań.
4. Członkowie personelu podczas komunikacji z uczestnikami:
 - 1) traktują ich podmiotowo;
 - 2) zachowują cierpliwość i okazują im szacunek;
 - 3) słuchają uważnie uczestników i udzielają im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
5. Zabronione jest zachowywanie się w obecności uczestników w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
6. Uczestnicy są równo traktowani, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. Członkom personelu nie wolno wchodzić w jakiegokolwiek relacje lub zależności wobec dziecka lub jego opiekunów, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych lub osobistych.
7. Członkowie personelu nie mogą ujawniać uczestnikom informacji wrażliwych dotyczących innych osób, w tym uczestników, co obejmuje w szczególności informacje o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
8. Zabronione jest nawiązywanie z uczestnikami jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składanie im propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
9. Zabronione jest stosowanie lub groźenie zastosowaniem przez personel jakiegokolwiek formy przemocy wobec uczestników:
 - 1) psychicznej, takiej jak np.:
 - a) wypowiadanie się w sposób uwłaczający godności lub poczuciu wartości,
 - b) krzyczenie lub agresywne wypowiedzi,
 - c) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu w grupie,
 - d) zwracanie się do dziecka w sposób zawierający niestosowne podteksty,
 - e) stygmatyzowanie z powodu stanu zdrowia, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu, sytuacji majątkowej, prawnej lub opiekuńczej,
 - f) lekceważenie, groźenie, obrażanie, ośmieszanie, poniżanie, upokarzanie, wyszydzanie, wyśmiewanie, wyzywanie, zawstydzanie,
 - g) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających małoletnich rysunków, zdjęć i filmów,
 - h) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych i poniżających materiałów,

- i) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań małoletnich i upublicznianie ich;
 - 2) fizycznej wobec dzieci, takich jak np. bicie, popychanie, szturchanie, ograniczanie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, wykręcanie rąk;
 - 3) wobec rzeczy, którymi dysponuje małoletni, poprzez np. niszczenie rzeczy, niezasadne zabieranie rzeczy lub niewydawanie rzeczy.
10. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Nie można angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
11. Fizyczny kontakt z dzieckiem jest dopuszczalny, jeżeli spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, jego etap rozwoju i dojrzałości, płeć, kontekst sytuacyjny i kulturowy. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Personel kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) jednocześnie zachowując świadomość, że nawet przy swoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
12. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Zabronione jest poklepywanie w sposób poufaty.
13. Członkom personelu nie wolno:
- 1) przebywać bez uzasadnionej potrzeby w pomieszczeniach (pokojach lub domkach) przeznaczonych dla uczestników;
 - 2) spać z uczestnikiem w jednym łóżku lub nawet w jednym pomieszczeniu;
 - 3) przebywać bez uzasadnionej potrzeby z uczestnikiem w szatni, przebieralni lub innym ustronnym miejscu, w szczególności sam na sam;
 - 4) proponować uczestnikowi alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz nielegalnych substancji, tolerować używania tych używek przez uczestnika, jak również używać ich w obecności uczestnika;
 - 5) przyjmować pieniędzy ani prezentów od uczestnika, ani od jego opiekuna;
 - 6) wchodzić w relacje lub jakiegokolwiek zależności z uczestnikiem lub jego opiekunem, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych lub osobistych.
14. Co do zasady kontakt pomiędzy członkami personelu a uczestnikami powinien odbywać się wyłącznie w celach mieszczących się w zakresie obowiązków członków personelu. Członkom personelu nie wolno zapraszać uczestników do swojego miejsca zamieszkania ani komunikować się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczestnikami lub ich opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (telefon, e-mail, profile w mediach społecznościowych). Zabronione jest

komentowanie lub ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych. Jeśli zachodzi konieczność spotkania się z uczestnikiem poza pobytem w Stanicy, członek personelu musi poinformować o tym Kierownika Działu Kultury, a opiekun dziecka musi wyrazić zgodę na taki kontakt. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych pomiędzy opiekunami uczestników a personelem wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczestników i ich opiekunów.

§ 3

Zasady i procedury identyfikacji małoletniego przebywającego w Stanicy „Gościraj” i jego relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa w Stanicy

1. Personel Stanicy zwraca uwagę na relacje małoletniego w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa w Stanicy chociażby tymczasowo.
2. W przypadkach budzących wątpliwości dotyczących relacji pomiędzy małoletnim a osobą dorosłą, z którą przebywa małoletni w Stanicy, Kierownik Stanicy lub inny członek personelu, powinien:
 - 1) zapytać o tożsamość małoletniego i osoby dorosłej z nim przebywającej, a następnie o ich stopień pokrewieństwa oraz ewentualnie o podstawę sprawowania opieki nad małoletnim;
 - 2) w razie wątpliwości sprawdzić czy osoba, która podaje się za opiekuna dziecka została wskazana w dokumentacji jako opiekun dziecka;
 - 3) jeżeli okoliczności budzą wątpliwości, Kierownik Stanicy powinien zadzwonić do osób wskazanych w dokumentacji i zweryfikować czy osoba dorosła ma prawo przebywać z dzieckiem.
3. W przypadku niechęci lub oporu ze strony osoby dorosłej do wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu małoletnim korzystającym ze Stanicy bezpieczeństwa. Rozmowę należy przeprowadzić w taki sposób, aby obniżyć poziom ewentualnych emocji.
4. Po wyjaśnieniu sprawy w sposób pozytywny należy podziękować za czas poświęcony na upewnienie się, że małoletni jest pod dobrą opieką.
5. Jeżeli zajdzie taka konieczność Kierownik Stanicy lub inny członek personelu sporządza notatkę służbową w formie pisemnej lub mailowej z rozmowy i przekazują ją Kierownikowi Działu Kultury i Zarządowi Spółdzielni. Notatka powinna zawierać możliwie najwięcej szczegółów dotyczących zdarzenia, tj. czas i miejsce, wskazanie świadków, sposób powzięcia informacji o zdarzeniu, podjęte działania, skutki zdarzenia.

§ 4

Zasady i procedury reagowania w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że dobro małoletniego znajdującego się na terenie Stanicy „Gościraj” jest zagrożone

1. W przypadku, gdy dobro małoletniego znajdującego się na terenie Stanicy jest zagrożone personel ma obowiązek niezwłocznego podjęcia stosownych działań, w szczególności:
 - 1) dokonania oceny sytuacji;
 - 2) podjęcia stosownych działań, np. rozmowy z osobą, w stosunku, do której może zachodzić podejrzenie, że dopuszcza się krzywdzenia małoletniego, przerwania krzywdzenia, odizolowania małoletniego od osoby stwarzającej zagrożenie, zapewnia małoletniemu właściwej opieki. Rozmowę należy przeprowadzić w taki sposób, aby obniżyć poziom ewentualnych emocji.
2. Jeżeli będzie to konieczne należy zawiadomić Policję o zdarzeniu.
3. W miarę możliwości działania, o których mowa w ust. 1 i 2 powinien podjąć Kierownik Stanicy.
4. Ze zdarzenia Kierownik Stanicy lub inny członek personelu sporządza notatkę służbową w formie pisemnej lub mailowej i przekazuje ją Kierownikowi Działu Kultury i Zarządowi Spółdzielni. Notatka powinna zawierać możliwie najwięcej szczegółów dotyczących zdarzenia, tj. czas i miejsce, wskazanie świadków, sposób powzięcia informacji o zdarzeniu, podjęte działania, skutki zdarzenia.

§ 5

Postępowanie wyjaśniające

1. Postępowanie personelu mające na celu wyjaśnienie okoliczności dotyczących krzywdzenia lub podejrzenia dotyczącego krzywdzenia małoletniego nie mogą naruszać jego godności, wolności, nietykalności cielesnej, prawa do prywatności oraz nie mogą powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym poprzez, np. wywołanie poczucia krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu. Działania personelu muszą być zgodne z prawem.
2. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewnia się obecność innej osoby dorosłej.
3. Jeżeli członek personelu uzna to za uzasadnione może przybrać sobie do rozmowy innego członka personelu informując o tym małoletniego.
4. Rozmowę z małoletnim należy przeprowadzić w taki sposób, aby mógł on bez strachu i skrępowania swobodnie się wypowiedzieć.
5. Podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja małoletniego i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (np. wstyd, zażenowanie, smutek, poczucie winy).
6. W przypadkach wątpliwych personel zobowiązany jest do zachowania szczególnej uwagi i oceny sytuacji w ramach posiadanego doświadczenia. W przypadku powzięcia wątpliwości sprawę należy skonsultować z innymi członkami personelu. Należy unikać pochopnych decyzji.

7. Kierownik Stanicy, Kierownik Działu Kultury lub Zarząd Spółdzielni informują odpowiednio rodziców dziecka, opiekunów prawnych lub jego opiekunów faktycznych o wystąpieniu zdarzenia zagrażającego małoletniemu, podejrzeniu krzywdzenia lub o posiadaniu informacji o krzywdzeniu małoletniego, o przeprowadzeniu z małoletnim rozmowy w przedmiocie krzywdzenia, a także o zawiadomianiu stosownych instytucji, takich jak Policja, prokuratura lub sąd opiekuńczy, chyba że byłoby to niecelowe.

§ 6

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Kierownik Stanicy, Kierownik Działu Kultury są zobowiązani do przyjmowania zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu. Uczestnik może zgłosić krzywdzenie każdemu członkowi personelu.
2. Udzielanie wsparcia małoletniemu następuje stosownie do okoliczności przez członków personelu, instytucje, do których zwrócono się o udzielenie pomocy. Kierownik Działu Kultury pełni funkcje koordynatora udzielania wsparcia.

§ 7

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień

1. Spółdzielnia wyznacza i upoważnia Kierownika Stanicy, Kierownika Działu Kultury do zawiadamiania Policji i prokuratury do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz do informowania sądu opiekuńczego, a także innych instytucji oraz do współpracy z nimi w celu zapewnienia dziecku ochrony w związku z jego krzywdzeniem.
2. W przypadkach niecierpiących zwłoki, np. wystąpienia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka zawiadomienia Policji powinien dokonać każdy członek personelu.

§ 8

Przygotowanie personelu

1. Kierownik Stanicy oraz Kierownik Działu Kultury są zobowiązani do przygotowania personelu Stanicy do stosowania standardów ochrony małoletnich. Przygotowanie odbywa się poprzez zapoznanie personelu ze standardami, przeprowadzanie szkoleń.
2. Członkowie personelu Stanicy będący pracownikami Spółdzielni potwierdzają zapoznanie się ze standardami poprzez podpisanie oświadczenia, które umieszcza się w ich aktach pracowniczych.
3. Członkowie personelu Stanicy niebędący pracownikami Spółdzielni potwierdzają zapoznanie się ze standardami poprzez podpisanie umowy zawierającej oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami. W przypadku, gdy zawarta umowa nie zawiera oświadczenia podpisują oświadczenie, o którym mowa ust. 2, które przechowuje się wraz z umową. Podmioty

zatrudniające do pracy pracowników, korzystające z podwykonawców, wolontariuszy są zobowiązane do zapoznania ich ze standardami.

4. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 2 stanowi załącznik nr 1 do standardów.
5. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 stanowi załącznik nr 2 do standardów.

§ 9

Dokumentacja dotycząca incydentów

1. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów, zdarzeń zagrażających dobru małoletniego obejmuje w szczególności notatki służbowe, pisma od osób zgłaszających, wydruki wiadomości e-mail, kopie zawiadomień do Policji, prokuratury, sądu opiekuńczego, innych instytucji oraz dalszą korespondencję w sprawach.
2. Kierownik Działu Kultury przechowuje dokumentację, o której mowa w ust. 1 w specjalnie przeznaczonym do tego segregatorze lub teczce w zamykanej na klucz szafie. Dokumentację przechowuje się osobno dla każdej ze spraw. Dokumentację chroni się przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. Dokumentację przechowuje się przez jeden rok, jednakże nie krócej niż na potrzeby związane z prowadzonymi postępowaniami przez organy ścigania, sądy, organy administracji.
4. Przetwarzanie danych osobowych w związku z realizacją standardów następuje zgodnie z Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

§ 10

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Raz na dwa lata dokonuje się oceny, przeglądu i w razie potrzeby aktualizacji standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Przegląd za dane dwa lata kalendarzowe należy przeprowadzić do końca pierwszego kwartału kalendarzowego następnego roku kalendarzowego, po upływie każdych kolejnych dwóch lat kalendarzowych obowiązywania standardów.
3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2 wykonuje Kierownik Działu Kultury.
4. Przegląd standardów może nastąpić poprzez przeprowadzenie wśród personelu ankiety monitorującej poziom realizacji standardów, rozmów w przedmiocie stosowania standardów, zapytań o propozycje zmian.
5. Opracowane wyniki przeglądu wraz z wnioskami i ewentualnymi propozycjami zmian Kierownik Działu Kultury przedstawia w formie pisemnej Zarządowi Spółdzielni.
6. Aktualizacja standardów może nastąpić niezależnie od dokonanego przeglądu standardów.

§ 11

Obowiązek zachowania tajemnicy

Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków powzięły informacje o zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego lub naruszających jego dobra, a także o podjętych działaniach następczych są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane w sytuacjach przewidzianych w standardach, w tym uprawnionym instytucjom w ramach podejmowanych przez nie działań.

§ 12

Udostępnianie standardów

Standardy umieszcza się na stronie internetowej Spółdzielni oraz wywiesza się w Stanicy „Gościraj” w Gościmiu.